

Het **Zanddepot** ligt in **Polder Het Grootslag**. In de periode 1973-1979 werd dit gebied gebruikt als zandopslag (depot). Het zand werd opgezogen uit het IJsselmeer en daarna opgeslagen in dit gebied. Het zand is gebruikt om Polder Het Grootslag opnieuw in te richten (**herinrichten**). In die tijd waren er geen asfaltwegen in de polder. De gewassen, koeien en schapen werden met platte schuiten van- en naar de akkers vervoerd. Om de polder te kunnen herinrichten (**verkavelen**), moesten eerst de sloten en waterwegen volgestort worden met zand. En er werden wegen aangelegd. In 1979 was het werk klaar. De polder is onherkenbaar veranderd van een vaarpolder naar een rijpolder. Het Zanddepot werd daarna gebruikt om bomen te kweken. En een deel bleef gewoon braak liggen. De zanddijken waar de vrachtwagens met zand op reden, zijn nu nog steeds zichtbaar. De nu laaggelegen stukjes lijken wel op een badkuip. Ze zijn begroeid met riet en ruigte. Je kunt je haast niet voorstellen dat hier meters hoge zandbergen lagen.

1. Hoe werden, ca. 50 jaar geleden, de gewassen en de koeien van- en naar het land vervoerd?
.....
2. Waarvoor was er zoveel zand nodig?
.....

Biodiversiteit

De wilde natuur ontwikkelt zich ook zonder de hulp van mensen! Natuurrampen, zoals overstromingen of bosbranden, vernietigen soms hele natuurgebieden. Daarna moet de natuur zich opnieuw herstellen. De natuur gaat zich **spontaan** ontwikkelen. Men heeft ontdekt dat juist dit vaak een verrijking van de natuur betekent. Na zo een natuurramp gaan ineens andere planten groeien en komen er andere soorten dieren naar het gebied. Wanneer er een grotere **variatie** van planten en dieren terugkomt, spreken we over een rijkere **biodiversiteit**.

Met dijken en dammen beschermt Nederland zich tegen **natuurrampen**. Hierdoor groeit de natuur **ongestoord** door en uiteindelijk ontstaan er bossen met bomen. Veel van dezelfde soorten: weinig **variatie**, weinig **biodiversiteit**. Rijke biodiversiteit is belangrijk voor meer soorten planten en dieren.

3. Wat vindt men beter? (Kruis het goede antwoord aan)

weinig biodiversiteit

rijke biodiversiteit

Handje Helpen

Toen de herinrichting van Polder Het Grootslag klaar was, bleef Het Zanddepot braak liggen. In **Het Zanddepot** ontwikkelde de natuur zich **spontaan** met veel verschillende en bijzondere planten. Op sommige plekken zijn bomen geplant, maar verder kon de natuur ongestoord haar gang gaan. Planten en struiken zoals **brandnetel**, **harige-wilgen-roosje** en **bramen** groeiden overal. En na ongeveer 20 jaar heeft het **riet** de laaggelegen, natte gebieden helemaal bedekt. Niemand kon er nog doorheen lopen.

4. Hoe is de natuur in Het Zanddepot ontwikkeld?

.....
.....

In 2003 is het project Handje Helpen gestart met basisscholen uit de omgeving. In de winter komen de leerlingen van groep 7 en 8 naar Het Zanddepot om bomen en struiken terug te snoeien en het gemaaide riet weg te harken. Wij werken hier aan **natuurbeheer**. Op de kale grond krijgen andere planten nu licht en ruimte om te groeien. Na enkele jaren 'Handje Helpen' ontdekten we de eerste **rietorchideeën** en de **addertong**. Deze planten zijn heel speciaal. Ze 'willen' namelijk niet overal groeien. Door het project Handje Helpen krijgen deze speciale planten de ruimte. Zo wordt de natuur nog mooier en de **biodiversiteit rijker**.

In juni komen jullie terug naar Het Zanddepot om deze bijzondere planten te bewonderen.

5. Welke bijzondere planten groeien in Het Zanddepot?

.....

Natuurbeheer

De natuur in Nederland wordt altijd beheerd. Bomen worden gesnoeid of gekapt, gebieden worden onder water gezet en **schapen, koeien, paarden en herten** worden in het gebied gelaten om te **grazen**. Deze dieren werken ook mee aan **natuurbeheer**. Tijdens de **broedperiode**, maart – juli, worden sommige natuurgebieden afgesloten om de rust niet te verstoren. Er is altijd wat te doen om de natuur een handje te helpen.

6. Hoe wordt de natuur beheerd? Geef twee voorbeelden:

.....
.....

Natuurgebied, hoezo?

Tot ongeveer 100 jaar geleden bestond het woord natuurgebied nog niet. Alles was natuur en men probeerde van de natuur landbouwgrond te maken door er gewassen op te telen en er vee op te laten grazen. Men werkte nog met paarden en het meeste werk werd met de hand gedaan. De **akkers** waren toen nog klein en men leefde met de natuur. In de loop van de tijd werden de **boerderijen** groter en kwamen er zware machines om de grond te bewerken. Er werden steeds meer **huizen** gebouwd en er moest ruimte komen voor de bergen **afval** en de **industrie**. Een aantal mensen zagen de natuur in Nederland verdwijnen en zij besloten dat in sommige gebieden de natuur beschermd moest worden. Daar mogen de mensen geen huizen of fabrieken bouwen. En in deze natuurgebieden kunnen we nu genieten van de natuur.

7. Waarom worden natuurgebieden beschermd?

.....